

Den blå sidenklänningen.

En ung flickas lärorika upplevelse.

DET var en underbar klänning — den vackraste vid hela Bond St. åtminstone i Florence Hardings ögon. Så märkvärdigt att ingen köpte den! Var, eftermiddag, då hon gick hem från kontoret, stannade hon utanför butiken för att se om den fanns kvar.

Florence var nära att dö av nyfikenhet att få se den, men klänningen kostade. Slutligen en eftermiddag samlade hon allt sitt mod och gick in i butiken. Den kostade tre pund — mer än hon fick i lön på två månader.

Sidenklänningen gick ej ur hennes tankar, till och med på kontoret, där hon hade mycket att göra, tänkte hon på den. För fyra månader sedan hade hon en firma vid Oxford Street tagit en ny kompanjon. Hans namn var Edward Vernon, och från första ögonblicket kom hon in på kontoret hade han kastat sina ögon på Florence Harding.

Han gjorde intet försök att dölja sina känslor. De båda andra kompanjonerna voro borta från kontoret flera timmar på dagen, och under den tiden hade Florence nog göra med att hålla honom på avstånd. Han gjorde upprepade försök att taga hennes hand, under det att han dikterade för henne, och bad henne gå ut och äta middag med honom. Ju mera tillbakadragen hon var, desto frivilligare blev han.

En tid tänkte Florence på att säga upp sin plats — men hon visste att det var svårt att få en ny, och hem, så kunde man ej undvara hennes månadslön.

Hennes far hade varit direktör för ett rätt stort hotell — men det hade gått bakut för honom, han förlorade sin egen försäkring den ena platsen efter den andra, och ingen av dem där hemma visste vad han egentligen hade för sig — men man antog, att han hade en mycket underordnad plats, och gjorde ej några frågor.

Alltså bestämde Florence Harding sig för att behålla sin plats, och när chefen närmade sig henne, skriftade hon och sade, att han var tillgänglig och därefter hand roade det henne att se sin makt, att hon var i stånd att hålla Vernon på avstånd.

Låt mig få kyssa er en enda gång, bad han ofta.

Det kan aldrig komma på fråga! svarade Florence muntert. — Åt åtminstone middag med mig! — Nej tack! Bjud i stället något fläckbarn, som tycker om gamla berrar!

Samma eftermiddag som hon blott av honom på detta sätt, erfor hon en obehaglig överraskning på vägen från kontoret. Som vanligt stannade hon utanför butiken för att titta på den blå sidenklänningen, och medan hon stod där och skakade den med ögonen, hade någon sin hand på hennes axel.

Florence vände sig hastigt om — det var Edward Vernon.

Vad är det ni beundrar så i fönstret? Nu har jag tre dagar i rad sett er så här.

Ni har spelonerat på mig? utbrast hon. Så oförskämd!

Prat! sade Vernon. Jag tycker om er och jag är svartsjuk. Jag trodde, att ni skulle råka någon här, och därför följer jag efter er. Först trodde jag att ni hade arbetat därinne.

Florence brast ut i skratt.

Det är något därinne, som jag sätter större värde på än en käresta, sade hon.

SÅ? mumlade Vernon. Vad är det?

Titta in i fönstret och se, om ni kan gissa det, sade hon.

Är det den blå sidenklänningen? frågade han.

Den skulle kläda er, sade Vernon.

Ja, sade Florence — men i det samma gick det upp för henne, att det ej var passande att stå där med chefen utanför ett modemagasin. Hon sade hastigt farväl och försvann nedåt gatan, innan han fick tid att hålla henne tillbaka.

Dagen därpå var en söndag — enda dagen i veckan, då fadern var närvarande vid måltiderna i hemmet. Vid middagsbordet berättade Florence om den blå sidenklänningen.

Du kan tro, pappa, att den är vacker, tillade hon. Den har den vackraste blå färg.

Jag skall köpa den. Åt dig, när jag blir rik, sade Harding skämtande. Måndags eftermiddag skyndade Florence sig ned för Bond Street. Hon stannade framför butiken och stirrade in genom fönstret. Klänningen var försvunnen! I dess ställe hängde en rosafräkt tafelklänning.

Utan betänksamt störde hon in i butiken och fick där veta, att en äldre herre köpt den till sin dotter. Hon kunde ej glömma klänningen och var vid dåligt humör, då hon nästa morgon infann sig på kontoret. Hon var missnöjd med allt och alla — och rädd för att Vernon skulle komma med en fråga om klänningen. Vid elvtiden kallades hon in till honom.

Nä, fru Florence, sade han, hur står det till i dag?

— Bra, herr Vernon, svarade hon. — Det ser inte ut så. Är det något som gått er emot?

— Nej. Skall jag skriva efter dik-tamen?

— Nej — det är något jag vill visa er.

Hon var på väg mot dörren. — Vad är det? frågade hon och vände sig om mot honom.

— Kom hit, får ni se, sade Vernon. Florence Harding gick ett par steg mot det stora bordet vid fönstret. Hon spratt till — där låg den blå sidenklänningen!

Hon kunde ej få fram ett ord — som i en dröm närmade hon sig den och vidrörde det mjuka sidenet.

— Den är er, Florence, sade Vernon.

— Min! utbrast hon. Vad — vad menar ni?

— Jag köpt den åt er, sade han därför att ni sade att ni tyckte så mycket om den.

— Men! — men jag kan inte ta emot den! stammade hon.

— Jo visst kan ni det.

— Nej, det kan jag inte.

— Hör nu, Florence, sade Vernon. Är det så ovanligt att chefen ge sina underordnade presenter, när de visat sig dugliga och pålitliga? Ni tänker på vad edra föräldrar skola säga?

Hon sökte säga nej — men hon kunde ej få fram ett ljud. Det var just det hon tänkte på.

— Ni har varit anställd i firmen i flera år, och om er chef önskar för-ära er en klänning, så anser det väl inte edra föräldrar, jag ger er klänningen på ett villkor.

— Vad är det för villkor?

— Att ni tar den på er, när ni går ut med mig i afton och åter middag. Ni kan ringa till er mor och säga, att ni måste arbeta. Ni kan byta klänning i toalettrummet. Det vill ni nog?

— Nej, det vill jag inte.

Kans bleka ansikte med sina kalla, kloka ögon. Långsamt tog han upp en tändsticksask ur fickan — strök eld på en tändsticka och höll lågan tätt till den tunna klänningen.

— Vad är det ni gör? utbrast den unga flickan.

— Jag ämnar färdig-eld på den, sade han hastigt, såvida ni inte vill ha den.

— Nej, det får ni inte!

— Jo, — såvida ni inte ögonblick-ligen lovar att äta middag med mig.

— Ja, viskade hon, jag går med er.

Red Torsapin är en av Londons elegantaste restauranger, och det förde Vernon Florence Harding samma afton. Hon hade på sig den blå sidenklänningen och såg bedräande ut.

— Ni ser ut som en dröm, sade Vernon.

Hon rodnade, då hon såg uttrycket i chefens ögon. Hon var rädd för vad hennes föräldrar skulle säga om klänningen — rädd för Vernon — och egendomligt nog rädd för hela atmosfären på den eleganta restaurangen. Hon önskade av hela sitt hjärta att hon ej följt med.

— Det är en vacker lokal, sade Vernon. — Så ni bär er åt?

— Se så — han tog hennes hand, bara en liten kyss, innan kyparen kommer med soppen.

Herr Vernon jag — jag ropar på hjälp! Den unga flickan sprang upp, lubbade i ansiktet.

Han drog skärmen längre ned över lampen, så att kyparen ej skulle se hennes bleka, förskrämda ansikte.

— Så ni bär er åt?

Dessa sista ord rikades till kyparen, som då han skulle sätta soppan, låg på bordet räddad att stötta den mot lampen, så att innehållet stänktes på den blå sidenklänningen.

I det halvmörka bänket kunde man

stannade framför butiken och stirrade in genom fönstret. Klänningen var försvunnen! I dess ställe hängde en rosafräkt tafelklänning.

Utan betänksamt störde hon in i butiken och fick där veta, att en äldre herre köpt den till sin dotter. Hon kunde ej glömma klänningen och var vid dåligt humör, då hon nästa morgon infann sig på kontoret. Hon var missnöjd med allt och alla — och rädd för att Vernon skulle komma med en fråga om klänningen. Vid elvtiden kallades hon in till honom.

Nä, fru Florence, sade han, hur står det till i dag?

— Bra, herr Vernon, svarade hon. — Det ser inte ut så. Är det något som gått er emot?

— Nej. Skall jag skriva efter dik-tamen?

— Nej — det är något jag vill visa er.

Hon var på väg mot dörren. — Vad är det? frågade hon och vände sig om mot honom.

— Kom hit, får ni se, sade Vernon. Florence Harding gick ett par steg mot det stora bordet vid fönstret. Hon spratt till — där låg den blå sidenklänningen!

Hon kunde ej få fram ett ord — som i en dröm närmade hon sig den och vidrörde det mjuka sidenet.

— Den är er, Florence, sade Vernon.

— Min! utbrast hon. Vad — vad menar ni?

— Jag köpt den åt er, sade han därför att ni sade att ni tyckte så mycket om den.

— Men! — men jag kan inte ta emot den! stammade hon.

— Jo visst kan ni det.

— Nej, det kan jag inte.

— Hör nu, Florence, sade Vernon. Är det så ovanligt att chefen ge sina underordnade presenter, när de visat sig dugliga och pålitliga? Ni tänker på vad edra föräldrar skola säga?

Hon sökte säga nej — men hon kunde ej få fram ett ljud. Det var just det hon tänkte på.

— Ni har varit anställd i firmen i flera år, och om er chef önskar för-ära er en klänning, så anser det väl inte edra föräldrar, jag ger er klänningen på ett villkor.

— Vad är det för villkor?

— Att ni tar den på er, när ni går ut med mig i afton och åter middag. Ni kan ringa till er mor och säga, att ni måste arbeta. Ni kan byta klänning i toalettrummet. Det vill ni nog?

— Nej, det vill jag inte.

Kans bleka ansikte med sina kalla, kloka ögon. Långsamt tog han upp en tändsticksask ur fickan — strök eld på en tändsticka och höll lågan tätt till den tunna klänningen.

— Vad är det ni gör? utbrast den unga flickan.

— Jag ämnar färdig-eld på den, sade han hastigt, såvida ni inte vill ha den.

— Nej, det får ni inte!

— Jo, — såvida ni inte ögonblick-ligen lovar att äta middag med mig.

— Ja, viskade hon, jag går med er.

Red Torsapin är en av Londons elegantaste restauranger, och det förde Vernon Florence Harding samma afton. Hon hade på sig den blå sidenklänningen och såg bedräande ut.

— Ni ser ut som en dröm, sade Vernon.

Hon rodnade, då hon såg uttrycket i chefens ögon. Hon var rädd för vad hennes föräldrar skulle säga om klänningen — rädd för Vernon — och egendomligt nog rädd för hela atmosfären på den eleganta restaurangen. Hon önskade av hela sitt hjärta att hon ej följt med.

— Det är en vacker lokal, sade Vernon. — Så ni bär er åt?

— Se så — han tog hennes hand, bara en liten kyss, innan kyparen kommer med soppen.

Herr Vernon jag — jag ropar på hjälp! Den unga flickan sprang upp, lubbade i ansiktet.

Han drog skärmen längre ned över lampen, så att kyparen ej skulle se hennes bleka, förskrämda ansikte.

— Så ni bär er åt?

Dessa sista ord rikades till kyparen, som då han skulle sätta soppan, låg på bordet räddad att stötta den mot lampen, så att innehållet stänktes på den blå sidenklänningen.

I det halvmörka bänket kunde man

stannade framför butiken och stirrade in genom fönstret. Klänningen var försvunnen! I dess ställe hängde en rosafräkt tafelklänning.

Utan betänksamt störde hon in i butiken och fick där veta, att en äldre herre köpt den till sin dotter. Hon kunde ej glömma klänningen och var vid dåligt humör, då hon nästa morgon infann sig på kontoret. Hon var missnöjd med allt och alla — och rädd för att Vernon skulle komma med en fråga om klänningen. Vid elvtiden kallades hon in till honom.

Nä, fru Florence, sade han, hur står det till i dag?

— Bra, herr Vernon, svarade hon. — Det ser inte ut så. Är det något som gått er emot?

— Nej. Skall jag skriva efter dik-tamen?

— Nej — det är något jag vill visa er.

Hon var på väg mot dörren. — Vad är det? frågade hon och vände sig om mot honom.

— Kom hit, får ni se, sade Vernon. Florence Harding gick ett par steg mot det stora bordet vid fönstret. Hon spratt till — där låg den blå sidenklänningen!

Hon kunde ej få fram ett ord — som i en dröm närmade hon sig den och vidrörde det mjuka sidenet.

— Den är er, Florence, sade Vernon.

— Min! utbrast hon. Vad — vad menar ni?

— Jag köpt den åt er, sade han därför att ni sade att ni tyckte så mycket om den.

— Men! — men jag kan inte ta emot den! stammade hon.

— Jo visst kan ni det.

— Nej, det kan jag inte.

— Hör nu, Florence, sade Vernon. Är det så ovanligt att chefen ge sina underordnade presenter, när de visat sig dugliga och pålitliga? Ni tänker på vad edra föräldrar skola säga?

Hon sökte säga nej — men hon kunde ej få fram ett ljud. Det var just det hon tänkte på.

— Ni har varit anställd i firmen i flera år, och om er chef önskar för-ära er en klänning, så anser det väl inte edra föräldrar, jag ger er klänningen på ett villkor.

— Vad är det för villkor?

— Att ni tar den på er, när ni går ut med mig i afton och åter middag. Ni kan ringa till er mor och säga, att ni måste arbeta. Ni kan byta klänning i toalettrummet. Det vill ni nog?

— Nej, det vill jag inte.

Kans bleka ansikte med sina kalla, kloka ögon. Långsamt tog han upp en tändsticksask ur fickan — strök eld på en tändsticka och höll lågan tätt till den tunna klänningen.

— Vad är det ni gör? utbrast den unga flickan.

— Jag ämnar färdig-eld på den, sade han hastigt, såvida ni inte vill ha den.

— Nej, det får ni inte!

— Jo, — såvida ni inte ögonblick-ligen lovar att äta middag med mig.

— Ja, viskade hon, jag går med er.

SÅNGEN.

AV ESAIAS TEGNER.

HAR du betraktat dittens lunder
Med gyllne frukt i lövens skydd?
Och silverbäckar gå därunder
Och leka i den gröna bygd.
Hur skönt de glada landskap skifta
I morgonrodnans purpurfärg.
Hur hoppets gröna fanor vifta
Uppå de solbeglansade berg.

Vi klagat skölden då? Hans flamma
Är hon ej gode Gudars län?
Vi värt han, den otacksamma,
Det Eden, den ej drevs från?
Har han ej kvar ännu dess dalar
Med grönkladd vår, med gyllne höst?
Och sjunga ej dess nådetsålar
Alltjämt ur djupet av hans bröst?

Med himmelsk fröjd den gudasände
Omfannar livet som en brud.
Med friska ögon vill jag blicka
Han ordgår ut i bild och ljud.
Den värld, som i hans barm låg fängin,
Se, fram i dagen har hon gått.
En evig längtan är ej sången,
Hän är en evig seger blott.

Civ ökt! Den höge Genius vingar
Med kläng utöver hav och jord;
Med morgonrodnaden till vingar,
Med matliden av en Majsky gjord.
Så glad som fågelns morgonkvitter,
Så stark som askan, då hon slår,
Och evighetens cirkel sätter,
Bland roser gömd, omkring hans här.

Han vet ej av den mörka sagan
Om trånad utan mod och hopp.
Han känner ej den öka klagan,
Ej missljud, som ej löses upp.
Hans solen är en flod, som brusar
Melodiskt mot det söta hav;
Hans suck är vindens lek, som susar
Emellan blomstren på en grav.

Hans tempel står i ljus och lågor,
En bälla solar vid dess mur;
Från tidens botten gå dess vägar
Och skulden dricker kraft därur.
Mot varje kval, hans hjärta sårar,
Dess hälsodryck en lättnad fått.
Den källan är ej jordens tårar,
Nej, hon är himlens spegel blott.

Valen, ur källan vill jag dricka
Med mod, om jag är drycken oärd.
Med friska ögon vill jag blicka
Omkring mig i den sjuka värld.
Om kval, dem själv jag diktat har,
Ty skuldens sorger äro inga,
Och sångens himmel evigt klar.

Så länge över tappra fäder
Det stjärnerika gravvalv hängs,
Så länge fröas nordavänder
An sjunga Sivas barn till sångs:
Så länge Nordens bröst beare
Sin undersköna stämman sång,
Och berg och dalar återvare
Den manliga, den svenska sång.

Bland araber, berber och negrer genom Abd-el-Krims mångomtalade land.

MÅNGA böcker ha skrivits om Marocko och Främlingslegionen. De ha vanligen slutat av den stora publiken som intresserat sig för det omstridda landet och den lilla mindre främlingslegionen — mycket av det som skrivits har dock mera haft sin prägning av fantasi än verklighet, och det är därför med stort nöje man tar del av den nyligen på Ahlén & Åkerlunds förlag utkomna volymen "Det kalla landet med den heta solen" av Mathis Holmström, i vilken man erhåller en klar redogörelse för Marockos historia samt berberna, var till kommer en medryckande skildring av Främlingslegionens insats i och omkring Marocko.

I de fjärran trakterna av Stora Atlas får man omedelbart intryck av hur litet detta folk förändrats i formerna för såväl sina fredliga levnadsförhållanden som sitt stridsvåld. Det man iakttagit de krigsvarmande ryttarna, skarnerna blottade anfallet och plötsliga försvinnande, blir man slagen av vad Sallustius på sin tid skrev och av den aktualitet som hans ord ännu i dag äro. Han skrev bland annat att berberna aldrig levererade en reguljär batalj, men de lämnade aldrig romarna någon ro. På natten bekragnade de för sina förflyttningar om vägar och anföll överraskande i det öppna fältet kringströvande soldater, berövade dem deras vapen, massakrerade dem eller gjorde dem till fångar, och innan undsättning från det romerska lägeret hann anlända, drogo de sig tillbaka till de närbelägna otillgängliga bergen. I händelse av nederlag för numiderna följde ingen konung med undantag av ryttarna i hans liv.

Den gamle kyparen förde ut Florence genom en av sidodörarna, och Vernon satte sig ned för att vänta på att hon skulle komma tillbaka.

Så länge hon drojde! Vad gjorde hon — inte kunde det ta så lång tid att tvätta ur några fläckar!

Slutligen kom den gamle kyparen. Han hade ett brunt paket i handen och lade det på bordet framför Vernon.

— Den unga damen bad mig lämna det här, sade han lugnt.

— Vad tusen är meningen?

Den gamle mannen svarade ej, och Vernon drog paketet till sig. Han rev hål i papperet — det var den blå sidenklänningen!

— Vart har hon gått? frågade Vernon rasande.

— Hem, svarade kyparen sakta.

Hem!

Idiot där, brussade Vernon ut. Det var med till till spill på hennes klänning! Jag skall laga att ni får ett avsked! Det kan ni lita på. Hör ni vad jag säger?

— Ja.

— Vad heter ni? Vad är ert namn?

Den gamle mannen drog djupt efter andan och rådde på sig.

— Harding, svarade han lugnt. John Alexander Harding är mitt namn.

ring av Främlingslegionens insats i och omkring Marocko. För började sultanen Arligen en kampanj mot romerna del av de upproriska land för att indriva skatter och bringa de uppstudsiska undersåtarna till underkastelse. Detta utbrändes av sultanens makt och myndighet skedde på österländskt maner — regeringstrupperna levde på samt utsåg skatter från invånarna, vilka skulle bringas under en ordnad styrelse, varför aldrig ett varaktigt resultat nåddes. Efter regeringstruppernas avmarsch var landet om möjligt mera upproriskt än förut.

Fransmännen, som åtgätt sig att för sultanens räkning tvinga de hittills upproriska landsadarna till underkastelse, begagnade sig av en smärre krigsföring. Då berberstammarna på grund av sin förhatliga, måste taktik grips och fasthållas, måste taktiken anpassas härför. Pacificerande sker därför med trupperstyrkor av stor rörlighet, så kallade flygande kolonner, och genom användandet av så kallade poster. Kolonnerna föregås av parlamentarier utskända kavalleritruupper, vilka tillkännagiva att en kolonn är i avmarsch och att inga flyktigheter komma att öppnas, såvida inte kolonnen anropas. Vanligen beaktas detta icke, ty berberna nedröda mistro och fruktan för svek göra, att de icke äro i stånd att fatta allriheten i ett dylikt meddelande utan föredraga att lita på sina vapen.

Från det pacificerade området utgå kolonner, jämförsevis små trupper, styrkor, fyra a fem bataljoner, en eller två skvadroner, ett par bergs-batterier och ett fältbatteri, ambulans och stor träng. Kolonnen gör under marschen en framrykning till någon taktisk och strategiskt lämplig punkt. Till en början finnas inga förbindelser bakåt och proviant och furage medföras för en vecka a tio dagar.

På någon lämplig plats anlägges ett litet fort, en så kallad post. Vallat uppmuras och omgävas med trästridsställning. Besättningen utgöres av ett a två kompanier, som provianteras för ett år och kolonnen fortsätter sin marsch, lämnande posten att till nästa års förtäring leva sitt avskilda liv, där endast den ständiga faran gör enformigheten uthärdlig.

På så sätt anlägges post efter post, vilka likt ett nät överkänna de trakter, där ett allas krig mot alla genom

och barn ha bortförts, sedan gården plundrats och bränts. För började sultanen Arligen en kampanj mot romerna del av de upproriska land för att indriva skatter och bringa de uppstudsiska undersåtarna till underkastelse. Detta utbrändes av sultanens makt och myndighet skedde på österländskt maner — regeringstrupperna levde på samt utsåg skatter från invånarna, vilka skulle bringas under en ordnad styrelse, varför aldrig ett varaktigt resultat nåddes. Efter regeringstruppernas avmarsch var landet om möjligt mera upproriskt än förut.

Fransmännen, som åtgätt sig att för sultanens räkning tvinga de hittills upproriska landsadarna till underkastelse, begagnade sig av en smärre krigsföring. Då berberstammarna på grund av sin förhatliga, måste taktik grips och fasthållas, måste taktiken anpassas härför. Pacificerande sker därför med trupperstyrkor av stor rörlighet, så kallade flygande kolonner, och genom användandet av så kallade poster. Kolonnen föregås av parlamentarier utskända kavalleritruupper, vilka tillkännagiva att en kolonn är i avmarsch och att inga flyktigheter komma att öppnas, såvida inte kolonnen anropas. Vanligen beaktas detta icke,